

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminică 8 franci pe an.

Redacţia,

Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 cor., Fără dus acasă pe an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 6 cor. Un număr 10 bani. Înstrărate: un şir pe 20 bani pentru o publicaţie. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagină a 3-a un şir 20 bani.

Pacea universală.

(vn) Tot din America a trebuit pornească cuvântul împăciuirii neamurilor. Locuitorii acestei părţi de pământ, cari îşi trag originea din oameni iubitori de libertate, cari sunt urmaşii acelor exilaţi de bună voie şi îmbătrânitei Europe, unde gândurile lor de desăvârşită libertate nu putuseră să prindă rădăcină — au înţeles mai curând ca alte neamuri, că e lucru iraţional, ca ţările să rămână pe veci impanţerate în armura evului mediu, gata în tot momentul de a se arunca una asupra alteia şi a se sfâşia. Spiritul larg democratic, care s'a instăpânit în America ca o supremă normă de viaţă, ca prima et ultima ratio de-a fi a omului, nu putea fi compatibil cu pornirile barbare de războire sădite numai în instinctul animalelor, cari singure sunt inclinate spre ucideri. Ideile moştenite de la Washington, liberatorul Americii de nord, sfărâtorul jugului acelor despoţi europeni, cari în ambiţia lor nebună căutau să instăpânească şi în lumea nouă sistemul de opresiune şi de despotism al necruţătoarei Europe; strălucitorul spirit al Benjamin Franklin, acest credincios şi abas al celei mai reci raţiuni, care a rupt fulgerul din cer şi sceptrul din mâna tiranilor — eripuit coelo fulmen sceptrumque tyrannis, — testamentul osânditor al lui Monroe, care cu atâta îndârjire spunea, că America este a Americanilor şi care nu odată a căutat să ucidă în germene gândul cător-va puţini, cari dorreau introducerea sistemului monarhic în lumea nouă, — întregă această moştenire, scumpă pentru fie-care american nu mai putea îngădui, ca statul american să lucre în contra literelor ei. Şi Taft cedând acestui imperativ categoric, trebuind să asculte de glasul unanim al Americii de eri şi de azi, s'a văzut silit să scrie cartea Țării mame, împărăției

engleze, ca aceasta să se unească cu America în gânduri și fapte și împreună să hotărască, ca ori-ce chestiune de controversă, ce s'ar ivi între aceste două state să fie tranșată pe cale pacinică printr'un tribunal de pace.

Această carte a lui Taft a aflat răsădit în Țara mamă, care în decursul vremii a început ea însăși să inspire un oare-care spirit de democratism. Insu-și ministrul de externe al Angliei Sir Edvard Grey și-a ridicat glasul în parlamentul Angliei în favorul scrisorii lui Taft. Și pledoarea lui a fost așa de strălucită, încât dacă în acele momente ar fi prezentat un proiect concret referitor la înființarea tribunalului de pace, acest proiect ar fi fost primit cu majoritatea voturilor.

„Decât să geamă țările sub greutatea ucigătoare ale impozitelor, ce trebuie să le supoarte pentru susținerea armatei, e mai rațional și mai omenesc lucru să jertfească aceste contribuții pentru întărirea culturii și a bunăstării popoarelor” — zicea nu de mult Edvard Grey în mijlocul aplauzelor frenetice ale parlamentului englez.

„Să tranșăm printr'un tribunal de pace chiar și chestiunile de onoare, ce s'ar ivi între America și noi, pentru ca în chipul acesta să delăturăm cu desăvârșire ori-ce motiv de războire” — accentua încă cu adâncă convingere umanul ministru de externe și parlamentul, în sânul căruia în decursul vremii pătrunsesse ceva din bogatul spirit democratic al Americii — aproba cu entuziasm.

Și e și natural acest lucru. Căci în definitiv statul de azi trebuie să fie sintetizarea acelorasi calități și predispoziții, pe cari le are orice individ cult și necerțat cu democratismul. Precum diferitele chestiuni de controversă ivite între indivizi se tranșează prin tribunale, tot astfel chestiunile de soiul acesta — privind sta-

tul din punctul de vedere al oricărei individualități — trebuie tranșate de instanțe judecătorești. Ajunși aici și stăruind cu îndărătnicie pentru susținerea și îndrumarea conștiințoasă a unei astfel de instituții, pornirile de războire dintre state se vor cufunda tot mai adânc în întunerecul evului mediu și necesarul rău de azi va aparține tot mai mult timpurilor trecute.

Ca o motivare a acestei nădeji, Anglia, care zilele aceste a sfărmat dreptul de veto al lorzilor îndujmăniți cu progresul și care zilele viitoare va reda Irlandezilor homerule-ul răpăit înainte cu veacuri — s-a pus în înțelegere și cu Franța. Aici, bine înțeles, în țara în care mai întâi s-a discutat și s-a pus temelie legală drepturilor omului — a fost primită cu însuflețire propunerea Angliei de a se limita numărul formidabil al armelor pentru uscat și apă și de a se alătura și ea la spiritul din scrisoarea lui Taft. Se sfarmă deci prin această prietenească înțelegere ura seculară dintre aceste două țări și în locul ei vine să se așeze chipul curat al păcii, al înfrățirii și al dreptății vesnic stăpânitoare.

Rămâne acum ca aceste două state să intre în înțelegere cu statele nemțești: Germania și Austria. Vor întâmpina de sigur multe obstacole, căci Vilhelm al II-lea, cel cu pacea în vârful săbiei, nu ușor va fi determinat să renunțe la visul său de a reînțemeia cândva vechiul imperiu romano-german. Și nici Austria nu va fi ușor scoasă de sub tutela ambițiilor deșerte ale puterii germane.

Dar viitorul care vine înarmat cu cele mai desăvârșite arme de cucurire: cu armele naturii însăși, va determina și aceste state nemțești, ca să se plece în fața păcii universale, care e una cu conservarea vitalității neamurilor. Chiar astăzi e atât de pronunțată puterea ideii democratice în aceste țări, încât nu ne vine să cre-

dem nici pe un moment, că ea va fi umilită de arma ruginită a despotismului.

Dum alia bella gerant, tu felix Austria nube — fredona într-o vreme fericita Austria, dar astăzi ea ca și Germania sunt necesitate să și schimbe această situație prin instăpânirea absolută a celui mai curat democratism, căci numai astfel vor putea să și întărească și să și asigure legalitatea existenței lor.

Dar nici chiar Rusia nu se va mai putea subtrage de sub puterea ideii, care impune lumii intragii înființarea instituției propuse de America prin graiul președintelui său. Literile fundamentale ale lui Petru cel mare vor trebui să se peară tot mai mult în negura care învaluză spiritul acestui împărat, iar Balcanul, stăpânit de o Turcie democratizată, va înceta de a mai fi bucată de pradă a ursului de la Nord sau unealta de exploatare a Apusului viclean. Scântea de aprindere a ambițiilor deșerte nu va mai fi nici piața Balcanului, căci cetățenii lui liberi vor ști cum să împacă contrastele dintre diferitele concurențe.

Et nunc venio ad fortissimum. Am trecut prin atâtea țări cu iuțala mașinei de zburat și în sfârșit iată-mă în iubita țară ungurească, unde si est vita non est ita.

Aș vrea să am numai cuvinte bune despre acest petecel de pământ aruncat aici în colțul universului. Aș vrea să picure din sufletul meu cântări de preamărire și smerit să mă închin Zeului, care protejează această țară.

Cum însă această țară așa de bogat dăruită de natură cu podoabe naturale — e cea mai rămasă de altă lume, cuvântul îmi pare sec și n-am nici o putere de a o preamări. Ni-i dragă la toți, cari vorbim în graiul românesc, fiindcă ne-am născut în ea, dar să ne fie iertat, ca să dăm totuși glas nemulțămirii noastre. Căci pace între state nu ne putem inchi-

FOILETONUL >GAZ. TRANS.<

Sonet.

Mă văd bătrân pe-o bancă din grădină
Alături de tine 'nbătrânită,
Gândindu-ne la vremea fericită
Când ne 'nchinam iubirii fără vină!

Tu vei surâde-atuncea multumită
— în fața amintirilor, senină —
Copiii noștri vor veni 'n lumină
Să ne sărute fața cea sbârcită.

Yom plânge poate-atunci de bucurie
Și tremurând vom binecuvânta:
Să fie oameni toți, de omenie!

Și frunzele de toamnă aruncate,
Cădea-vor câte-odată 'n poala ta:
Și noi și ele... toamne 'ntârziolate!

Braşov 1911.

Alfred Moşoiu.

Glas de cucuvaie.

Așa, uscată, mărunțică, cu spatele cam încovoiate de greul, anilor trăiți în sărăcie, par-că o văd și acum pe lelea Țică, directivând pe sub streșina casii ei, ascunsă într'un fund de curte. Număra câtră șase-zeci de ani. Din ochi-i șterși ascunși în fundul orbitelor cetia atâtea bunăvoință și atâtea bunătate se oglinda în ei, deși încrețiturile dese, pe cari greul vieții le gravase în fața-i palidă trădau o viață dusă în mizerie și împovărată de durerea multor năcazuri.

Dar așa săracă și bătrână cum era, lelea Țică era o bunătate de mulțime, ca până la Dumnezeu.

Așa am pomenit-o bătrână și nici nu mi-ai putea-o închipui alt-fel.

Deși numai cu un singur nepotel, care abia începea a bălbați câte o ruptură de vorbă, își mai omora urâtul, curtea ei era poate cea mai veselă din tot satul. Aici își aveau toți copiii din sat soborul, căci bine știa ei, că lelea Țică nu numai, că le rabda toate năzdrăvăniile, ba era gata tot-deauna să și împartă toată sărăcia, tot puțitul, ce-l avea, cu ei. Să fi văzut mai ales, când dau poamele la pârghi;

n'avea lelea Țică mâni ca să poată împărți la toți.

— Luați dragii mamii și ziceți să-mi fie pomană, căci știți Dumnezeu până când m-o mai încălzi soarele... să-mi fac eu pomană până trăesc, căci după ce-oi ajunge în pământ...

Dar dintre copii nici unul nu înțelegea rostul acestor cuvinte, și nu putea pricepe câtă durere ascundea atunci luciul lacrimilor ce-i înfloriau ochii. Să moară lelea Țică? Asta nu se putea; cu așa ceva nu se puteau ei împăca. Cum să moară ea, 'mamă copiilor? Cine să le mai împartă atunci atâtea bogat de dărnicie?

Era într-o după-amiază de vară; bărbați și mulțime, tot erau împărățiti pe la lucrul câmpului; copiii doar mbi dau semne de viață prin pustietatea satului.

Soarele împărția maiestros putere de viață prin săgețile-i fierbinți, zăbind vesel de sus, din afundul înaltului.

O pace adâncă, o pace dumnezeiască se sălășluie pe toată întinderea, cuprinzând întreg necuprinsul.

Dar câte-odată n'aduce anul ce-aduce ceasul. Par-că necuratul infuriat de atâtea

liniște, trebui să și vâre coada iscoditoare de răsvrătiri, ca să turbure această sfințenie de pace.

— Foc, foc, arde satul bătăia lui Dumnezeu pe capul nostru...

Alerga lumea îngrozită de pe întipul câmpului, ca să și mântuie ce drag, or mai putea.

Du ce se porțise, din cenu. — des-tul, că flăcările se întindeau cu furie sălbatică, înghițând tot mai mult din avu-tul bietilor oameni.

Era o zarvă și-o turburare în sat ca la coada vcaului.

Se zbătea marea de flăcări, ca un monstru uriaș și n'aveau sătenii ce face.

— Cum să te pui tu cu puterea lui Dumnezeu, ori mai bine cu răutatea necuratului — Doamne iartă-ne.

Valul flăcărilor nesăcioase se întindea tot mai lașom dela o casă la alta.

Cât puteai vedea cu ochii, numai o vălătaș, iar pe de-așupra un nor greu de fum, și mai negru ca întunerecul pă-căului, voia parcă să nu lase să pă-trundă privirea Celui de sus, jos, unde necuratul își bătea joc de lumea lui Dumnezeu.

pui să fie până când cetățenii acestor state nu vor fi egal îndreptățiți în toate manifestațiile de viață a statului. Și Ungaria nu va putea să înfăptuiască ideia lui Taft, până când din capul celor, cari o conduc astăzi, nu va dispărea pe veci prejudițiile de classă și rassă.

Statul însuși numai atunci se poate numi o instituție morală, când el se prezintă ca o sinteză a unor cetățeni egal îndreptățiți. Când statul nu corăspunde acestei condiții elementare, el poate fi orice, dar stat cu atribuții moderne niciodată.

Dorința noastră e, bine înțeles, ca și Ungaria să fie un stat cu atribuțiile de mai sus. Durere însă nu e, căci cei ce au condus destinele ei nu și-au dat silința de a face din Ungaria un stat modern și deci puternic, ci îndrăgiți de strălucirea goală a evului mediu se pare, că și-au dat silința să impue ca spirit conducător, spiritul acestei epoci, care mai bine poate asigura domnia anumitor ambiții și străluciri deșerte.

Constatări de soiul acesta a făcut de altfel și congresul rasselor. Cu toate acestea nu ne vom pierde nădejdea. Căci credem din adâncul sufletului, că va veni timpul, când formându-se în urma cuceririlor tot mai stăruitoare, ce le fac ideile democratice, o conștiință democratică colectivă, un „spirit internațional unitar“, acesta va introduce cu ajutorul forței sale proprii împăcarea dintre neamuri. Când poporul în întregime sa își va face legile, când el prin sine se va guverna, atunci va urma de sine desarmarea generală. Iar miliardele ce se cheltuesc astăzi pentru armată, cari fac „ca susținerea păcii să coste mai mult decât un război“ — se vor cheltui pentru pâne, pentru cultura și bunăstarea popoarelor — instituindu-se astfel pe încetul pe ruinele oricărui despotism pacea universală.

Camera a ținut ședințe Miercuri și Joi. În amândouă s-a continuat obstrucția tehnică, cu votări și interpelații.

În ședința de Miercuri deputatul Györfy și a dezvoltat interpelația în chestia abziecerii lui Schönaich. Györfy a cerut dela Khuen să se ia dela ordinea zilei proiectul reformelor militare, până va fi numit noul ministru de războiu, care poate să nu se identifice cu ele.

Khuen a răspuns, că despre Schönaich numai atâta știe, că este în concediu, iar reformele militare în Ungaria le execută ministrul de honvezi.

Ședința următoare a camerei va fi Luni.

Externe. — Alătăeri au avut loc în Bruzelles mari manifestațiuni pentru votul universal, aranjate de partidul socialist și liberal. La cortegeul demonstrativ au luat parte un jumătate de milion oameni. Manifestanții au jurat, că nu se vor odihni până ce sufragiul universal și obligativitatea învățământului nu se vor introduce.

— În urma hotărârei consiliului de miniștri, Poarta a însărcinat pe ambasadorii turci pe lângă puterile protectoare ale Creței, să facă noul demersuri în chestiunea cretană și în special cu privire la ultimele asasinat de mahomedani.

— Agenția Reuter află din Teheran, că fostul șah al Persiei s-a imbarcat pe bordul unui vas de pe marea Caspică și așteaptă acolo desfășurarea evenimentelor.

De la ordinea zilei.

— *Serbare culturală română.* — Jubileul EMKE. — *Un memoriu al lui Bánffy.* — *Tulburare și pace în Israel.* — *Carnea din Argentina.* —

Cu titlul »Român kulturünnepe« s-a peronat prin toate ziarele maghiare o notiță scurtă, și în parte greșită, despre adunările și serbările noastre dela Blaj. În notiță se zice, că serbările se dau din prilejul jubileului de 25 de ani al »Asociațiunii«, că se vor lua hotărâri pentru înființarea unui teatru provizor etc. și că la serbări va face câteva zboruri inginerul român Olajka (Vlaicu) pe biplanul construit de el.

Atâta scriu ziarele ungurești. Vorba Românului: »Atâta știu, atâta spun«. Dar zborul lui »Olajka« ori cum ar trebui să-i intereseze mai de aproape și pe compatrioții noștri. El cari pe terenul invențiilor, dar cu deosebire în aviație sunt atât de înpoliați, ei cari abia au un pilot de aeroplane mai de seamă, ar putea să-și calce pe inimă și să vie la Blaj să se închine genului românesc, reprezentat de astădată prin d-l Aurel Vlaicu.

La 8 Sept. c. își serbează jubileul de 25 de ani societatea de maghiarizare pentru Ardeal »Erdélyi Magyar Kultur Egyesület«. Serbările se dau în Cluj, unde se fac pregătiri mari. La serbări va fi de față și arhiducele Iosif și va fi reprezentat și guvernul și camera. Din raportul comitetului, care nu ne este încă cunoscut, vom afla probabil sporul, ce l-a făcut aceasta însoțire »culturală« pe calea maghiarizării.

În incurcăturile politice din săptămânile din urmă atât din partea guvernului, cât și din partea opoziției mulți s-au provocat la baronul Desideriu Bánffy și cu vederile lui s-au nuzit să justifice atitudinea guvernului, ori a opoziției.

În numărul său de ieri »Zeit« publică

un memorandum, pe care Bánffy în luna lui Martie, deci pe timpul guvernului Khuen — spune numitul ziar — l-a prezentat Maj. Sale împăratului.

Programul guvernului, care ar putea servi de bază a rezolvirii crizei, ar fi următorul:

1. Proclamarea înfăptuirii gradate a autonomiei economice.
2. Sufragiul universal și egal, în legătură cu acesta revizuirea regulamentului Camerei și reforma Casei magnașilor.
3. Reforma dării progresive și politică economică liberală. (Parcelare).
4. Statificarea administrației, în scopul consolidării definitive a națiunii unitare ungurești.

Dacă M. Sa, așa continuă Bánffy, s-ar învoi să primească acest program, atunci el, Bánffy, cu întreaga lui reputație politică garantează despre aceea, că națiunea ungurească va recunoaște drepturile maiestatice ale Domnitorului pe teren militar, va consimți la inarticularea anexiunii Bosniei, așa cum o dorește aceasta Coroana, și va vota urcarea contingentului de recruți, precum și plusul necesar de cheltueli militare.

»Zeit« nu spune, că de unde are acest memoriu afirmativ al lui Bánffy. Dar că probabil este de proveniență Bánffyistă se vede din tendența lui șovinistă utopică: consolidarea definitivă (cetește: maghiarizarea) națiunii unitare...

Cinstitul perciunat Kats Mojzes, din Stropko, a fost scos din țară de poliția de graniță, te miri pentru ce fluierătură în... sinagogă. Și s'a făcut mare tulburare în Israel. Surghiunul Mojzes a fost luat de mână de redactorul »unei foi confesionale« — cum zic ziarele maghiare — cu nume arpadian Szabolcsi Miksa și a fost dus și prezentat contelui Khuen, ca să vadă ce drăguți de perciuni are și să-i facă dreptate. La acești doi soli palestiniani s'a alăturat și al treilea, deputatul Ungarilor și Sașilor din Orăștie, Farkas Pál.

Khuen a zis, că îndată ce va cunoaște actele, va hotărî. Dar văzându-se față în față cu trei din cele mai clasice exemplare de perciunați, a fost răpit de momentul situației și a ținut un logos cătră ei asupra antisemitismului. I-a asigurat Khuen cu toată solemnitatea, că el și guvernul condamnă direcția antisemită, ba le este greață de ea și în special el va urma totdeauna aceasta tendență liberală.

Cei trei perciunați s'au depărtat mulțumiți de la cel mai nou al lor »tată«, atât de bun și s'a făcut iarăș pace și bucurie în Israel.

În chestia transportului cărnii din Argentina în Austria, s'a ținut o consfătuire în Budapesta între încredințații gu-

vernului austriac și ungar. Consfătuirea n'a avut nici un rezultat, din cauza presiunilor prea exagerate ale guvernului ungar, care stă sub presiunea agrarienilor. Acum are guvernul austriac să resolva problema.

Din Triest se anunță, că acolo a sosit vaporul »Atlanta« cu 500 tone carne din Argentina, cu destinația pentru Viena. În urma împotrivirii guvernului austriac, carnea nu e permis a-se descărca și va fi dusă în alte țări.

Sermanii austriaci unde au ajutorul guvernului ungar dictează și — Viena rabdoame!

Din Deva.

— *Institutul »Decebal«.* — *Casina română.* — *Despărțământul »Asociațiunii«.* —

Răsfoind ziarele române de acum trei patru ani și mai înainte, cetitorul adesea găsește vești bune despre mișcarea culturală-socială românească din Deva și jum. De vre-o câți-va ani însă încoace mai rău ba poate chiar de loc nu s-a putut cădea despre viața românească de aici. Frunțașii români din Deva și jur nu au lăncezit nic în acest timp în munca și zelul lor pentru ceea ce este românesc, ci cauza este se căuta în faptul, că modestia lor i-a îndemnat să nu dea în vileag faptele lor demne de toată lauda, ci s-au mulțumit să lucreze pe toate terenurile culturale, și aceia între cari s-au desfășurat lucrările lor, a știut aprecia și de fapt apreciază și azi rezultatele frumoase ale muncii lor cinstită.

Cu deosebire anul acesta s-a manifestat mai învederat buna pornire și zelul de lucrare al frunțașilor noștri doritori de a ne întări și a ne ridica și noi, care pe aici cu deosebire suntem espuși cutoștii materiale și culturale din partea elementelor străine.

Cu bucurie trebuie să înregistrez înainte de toate, că institutul de bani »Hunedoara«, — care până în anul trecut și dezvoltat activitatea ca însoțire, când s'a transformat în societate pe acții, luându-și numele alegoric »Decebal« dela întemeierea sa și până în ziua de azi întotdeauna și îndeplinit misiunea sa culturală-economică. A lucrat și lucră cinstit, în tot anul dă frumoașă sumă pentru scopuri filantropice. Și tocmai faptul, că a lucrat cinstit are de urmare, că »Decebal«-ul este recunoscut chiar și din partea streinilor de instituție solid, de care românimea din Deva și jum. leagă mari speranțe și în viitor. Institutul »Decebal« în anul acesta a ajuns a fi sălășluit în casele sale proprii. Un eveniment însemnat acesta nu numai din punctul de vedere al băncei, ci preste tot din punctul de vedere al românismului din Deva. Căci fără îndoială am câștigat prin acestă o fortăreață, care găzduiește pe tot românii de bine. Laudă și recunoștință se cuvine conducătorilor acestui institut, în primul loc consiliului de direcțiune, stăruințelor căruia este a se mulțumi, că banca a ajuns să aibă local propriu. Mai zilele trecute a fost inaugurarea noului local începând conform legii noastre creștine cu sfeșlanie și urmată apoi de o prea plăcută convenire, la care s-au întrunit toți frunțașii noștri. Precum am înțeles direcți-

Fierbeau în clocot flacăările, trozniau grinzile și căpriorii de durerea arsurilor, bubulau dărământurile păreților, cari se prăbușiau, gemând, la pământ și gema par-că întreg pământul, iar scântei și jăratic aprins spărgeau întunerecul norului de fum, răzând și veselindu-se de triumful monstrului de flacări, pierzându-se apoi în nevăzutul fumului.

Și ce puteau face bieții oameni? Nu era modru, n-aveau putere să se măsure cu țâria flăcărilor...

Din jumătate satul se alesese nimic, pe unde-și făcuse drumul marea de flăcări. Cenușă și pulbere stropită cu lacrimile năpăstuiților rămănea în urma focului, iar în față li întâmpina groază și țipete...

Flăcările stăpâneau avutul iar desnădejdea inimile bieților oameni.

Nu cruța monstrul distrugător, nici pe bogat nici pe sărac; își întindea fără milă brațele-i ucigătoare. Până-n slavă se înălțau flăcările, rotogolindu-se în valuri de pară, iar în fața lor, mică și sfoasă, sta sgulită o căscioară, așteptând momentul ca acum, acum să cadă și ea pradă nelindurării flăcărilor. Niște scântel, ca copiii fără astampăr, se repeziră atunci pe coperișul ei... Ca un chiot de bucurie izbucni de-odată o limbă de foc prin șindila coperișului, ca și cum ar fi voit să

cheime grosul flăcărilor, cari se zbătiau de moarte, luptându-se cu casa de alături. Un puhoi de flăcări cuprinse întreg coperișul. Zburau șindilele neputincioase, aprinse prin sier, ca și cum ar fi voit să scape din ghiarele cumplite ale flăcărilor, iar undă de foc tot mai adânc, tot mai greu se lăsa pe podul căsii. O bubuitură puternică vesti, că talazul flăcărilor au rupt podul... și pătruseră în casă.

Dar minune! Ca și cum s-ar fi rușinat de sărăcia dinlăuntru, flăcările, în pălpări tot mai rare, începură să-și dea duhul. Par-că pământul le-ar fi înghițit, căci în câteva clipe, marea de flăcări, care pustiise cu atâta furie o jumătate de sat, obosește și rușinate de sărăcia acestei căscioare, începură a se strânge și dispărură împreună cu căsuța...

Restul satului era mântuit, iar deasupra dărământurilor căsuții, care înghițise primejdia, își plângea sărăcia pierdută lelea Țică.

Spre sfârșitul toamnei!

Ploua, ploua mereu. Căsuța cea nouă a lelei Țică era pe isprăvite. Își plătise ea din amarul sărăciei câțiva oameni din sat, cari li ridicară un adăpost de bărne. Nu mai avea, decât să-și tin-

ciuiască păreții, și-ăpoi să se așeze liniștită în noul sălaş.

Dar ceasul rău, rău aduce.

— Hășș! pasăre necurată, într-alt loc nu te puteai așeza!

Și spăriată de acest hășșit al lelei Țică, o cucuvală își făcu vânt și zbură de pe coperișul căsii, pierzându-se în întuneric.

Era tocmai în presara de a se muta în căsuța-i nouă, când acest oaspe prevestitor de rău li făcuse vizită. Și de atunci, pace n-a mai avut lelea Țică; pasărea cu duh rău o punea pe gânduri.

Era semn rău și pace. Și ce li e dat omului să pată, o pățește.

Nu trecu o săptămână, decând lelea Țică se aciuisse în casa cea nouă, și căzu la pat.

— Mor, vai de mine, mor, și numai spurcata de cucuvală îmi aduce moartea, își zicea lelea Țică, fără să-și mai dea seama că răcise în vremea ce-și ridicase casa.

Se înnoptase binișor, când niște friguri grozave începură să-și bată joc, fără milă, de bătrânețele ei. Ochii-i ascunși după două mărgăritare li rămăseră ațânțiți spre nepoțelul, care plângea în vatra focului.

— Du-te dragul bunicii, și chiamă pe părintele; îmbracă-te bine și mergi iute, iute, că... dar o tuse cumplită li îngropă vorba în gât.

O umbră de copil, desculț și cu capul gol, alerga plângând prin întunerecul străzii și dispăru în curtea părintelui.

Dar era tâziu!... Când sosi părintele lelea Țică se lupta cu greul sfârșitului Privirea-i era ațânțită spre grindă, i se părea că o cucuvală o fixează cu ochii mari, holbați. Se forță să o alunge, dar mâna-i căzu grea înapoi pe pat. Și de-odată în locul pasării necurate se înfrîpă un schelet de om, care îndreptându-și golul orbitelor spre ea, li făcu cu mâna un semn.

Lelea Țică închise ochii...

Dimineața următoare dangătul clopotului vestește, că un suflet își luase drumul spre tărâmul celor ce nu mai sânt, iar la poarta lelei Țică, un copil desculț și în capul gol își ștergea lacrimile cu mâneca cămășii, înecându-și durerea în plâns:

— A mu-lit ma-ma ma-le...

I. Brotea.

nea se ocupă cu ideea de a ridica capitalul social prin o nouă emisiune de acții.

Abia s-a făcut inaugurarea noului local al institutului »Decebal« și îndată ni s-a dat privilegiul a relinva o veche instituție românească din Deva: »Casina română«, înființată la anul 1868. »Decebal« a pus la dispoziția casinei un local separat, care azi este locul unde Românii se întâlnesc zilnic. Toate ziarele de seamă stau la dispoziția tuturor, cari cercetează casina. Localul e cedat în scopul casinei gratuit și precum sunt informat, institutul »Decebal« tot gratuit prevede localul acesta cu luminat și încălzit. Imi place a crede, că casina va fi acum cercetată în deajuns și membrii ei vor ști apretia însemnătatea ei. De președinte al casinei a fost ales cu unanimitate al protopop Dr. Ioan Dobre, care intrat acum în mișcarea noastră culturală, sperăm, că se va afirma ca destoinic conducător și bun luptător.

Despărțământul Deva al »Asociațiunii« este unul dintre cele mai vechi despărțământuri. A avut în frunte totdeauna bărbați apreciați de întreaga obște românească. Se bucură de un trecut cu bun nume. În timpul din urmă s-a încercat a i-se aduce învinuire, că nu desvoaltă destulă activitate. Lucrul însă este altcum. Cum amintisem despărțământul totdeauna a avut în frunte bărbați vrednici, dar fie organele conducătoare ale despărțământului cât de escelente, lucreze ele cât de bine, totuși numai atunci poți avea rezultate, dacă periferiile esterne, reaghează în destulla inițierile și funcționarea organelor și se afirmă de sprînjinoare a scopului »Asociațiunii«.

Viața »Asociațiunii« va fi floritoare și în despărțământul numai atunci, când fiecare român de bine se va face membrul acestei instituții a noastre și pe lângă aceasta va reprezenta concepțiunea »Asociațiunii« desvoltând zel și interes pentru promovarea și desvoltarea scopurilor ei. Mulțimea, dar nici decum comitetul cercual ar putea fi învinuită, căci zadarnice sunt stăruințele cele mai bune ale factorilor conducători, dacă îți lipsește sprijinul din partea mulțimii. Și comitetul cercual în timpul din urmă i-a lipsit sprijinul mulțimii.

Cam acestea s-au cetit în raportul comitetului la adunarea cercuală ținută în Hunedoara. Și comitetul are toată dreptatea. Trebuie să ne înșurim cu toții sub steagul Asociațiunii. Să arătăm mai mult interes față de marea ei scop și întru realizarea acestui scop să tindem toți sprijinul nostru.

Cu ocaziunea adunării cercuale s-a ales ca director al despărțământului Dr. Ioan Dobre, protopop în Deva, iar în comitet pe lângă membrii Dr. Iustin Pop și Dr. Virgil Olariu, cari sunt și membrii pe viață al Asociațiunii, au fost aleși d-nii Francisc Hossu Longin, Dr. Alexandru L. Rossu, avocat în Deva, Petru A. Mihăițiu, preot în Hondol, cu toți bărbați probați și harnicul avocat tânăr din Deva Dr. Eugen Tătar, care prevede și agendele de secretar al despărțământului, atașându-se ca nou și agil coleg de lucru.

Am informațiunea, că noul comitet al despărțământului a decis ținerea unei noi adunări în frunța comună Sântin-dreș de lângă Deva, din prilejul săntirei școlii profesionale, ridicată de Românii de acolo. La acea adunare vor ținea prelegeri populare d-nii Francisc Hossu Longin, Dr. Iustin Pop, Dr. Eugen Tătar și alții.

Mai avem în Deva o frumoasă instituție românească: »Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoara«, a cărei activitate e cunoscută în deajuns publicului nostru. În atelierul de țesături și cusături din Orăștie al reuniunii se găsesc obiecte de rară frumsețe, cari au dus bunul nume al atelierului și preste hotare. Acum din prilejul marilor serbări culturale dela Blaj, reuniunea espune o mulțime de lucruri și obiecte de ale sale, cari storc admirația publicului. Să nu ne mulțămim însă numai cu admirarea, ci să sprijinim atelierul reuniunii, a cărei scop este: păstrarea și lăptirea portului nostru românesc.

Sper, că și pe viitor o să Vă pot raporta lucruri bune și îndestulătoare.

Cor.

Adunarea gen. a desp. Nocrich.

Duminecă, în 13 August n., s'a ținut adunarea gen. a despărțământului Nocrich al Asociațiunii, în comuna Cornășel.

La oara 1 d. a. se dă semnalul de întrunire în biserică, unde se slujește mai întâi vecernia prin părintele L. Tatu. După aceea directorul despărțământului

d-nul N. Petra Petrescu, deschide adunarea printr-o frumoasă vorbire ocazională, pe care o vom publica în nrul poporal. Părintele I. Tatu în cuvinte potrivite și frumoase arată de ce s'a înființat și ce scop are Asociațiunea.

Secretarul ad-hoc, d-nul Ioan Olariu, învățător în Nucet, cetește raportul comitetului și al cassarului, cari se predau spre cenzurare unei comisii compuse din d-nii: G. Simplăceanu, pâr. Tatu (Nucet) și Const. Măhara.

Urmează conferențele.

Stud. în medicină, d-nul N. Caliman, cetește »Sfaturi despre sănătate«, o conferență foarte interesantă, instructivă și folositoare, care merită să fie publicată, pentru-că este de interes general. Președintele laudă lucrarea conștientoasă a tânărului inteligent și-i exprimă mulțumită în numele adunării.

A plăcut foarte mult și conferența vicepreședintelui Asociațiunii, d-l I. Petrișor, care a vorbit despre alcool. Meșter de vorbă, în glumă și serios, părintele Petrișor a arătat poporului răul neșpus de mare, ce se naște din beutura alcoolului și binecuvântarea, ce urmează dacă omul se ferește de alcool. Aplauzele cu cari a fost răsplătit, au fost bine meritare.

Fiind timpul înaintat nu s'a mai putut ceti și a treia conferență, prezentată de directorul despărțământului, deși toți ar fi dorit să cunoască: »Meșteșugul de a face bani«.

Se primește raportul comisiei cenzurătoare și se aleg delegați pentru adunarea generală din Blaj: d-nii N. Petra Petrescu și adv. Dr. Enea Andrea.

S'a constituit apoi o agentură a despărțământului, în persoanele d-lor Gh. Simplăceanu, paroh, ca preș.; V. Mihu, notar; Sam. Giurca, casier; P. Popa, inv., bibliotecar și Toma Benchea. Din partea comitetului central se predau agenturii ca bază a bibliotecii 58 broșuri. Într-un popor se împart gratuit 44 broșuri datorite de comitetul despărțământului și 30 broșuri, datorite din lucrările sale de directorul despărțământului.

Președintele ridică adunarea, mulțumind frunțașilor, cu deosebire zelosului preot Gh. Simplăceanu cum și poporului, de dragostea cu care au primit adunarea în mijlocul lor. La aceasta răspunde preotul, mulțumind comitetului de sfaturile date poporului și de cinstea că s'a ținut adunarea în comuna d-lor.

La 4 oare d. a. tinerimea din Cornășel, sub conducerea dibace a d-lui medicianist, s'a produs cu declamări, coruri și cu două piese teatrale: »Pribegii« și »Țiganul cătană«.

Seara a urmat petrecere cu joc.

Atât la adunarea generală, cât și la petreceri, a luat parte un public foarte numărös din toate comunele din împrejur. Preoți, notari, învățători, cum și alți frunțași, au venit cu familiile ca să iee parte la frumoasa serbare culturală.

ȘTIRI.

— 5 August v.

Redacționale. Din cauza sf. sâr-bători de mâne: Schimbarea la față, ziarul nu va apare până luni seara.

Parastas pentru P. Șpan. Reuniunea învățătorilor conf. gr. or. rom. din protopresbiteratele bănățene, condusă de sentimentul grațitudinii și al pietății față de de răposatul profesor Dr. Petru Șpan, înaintea adunării sale generale a oficiat parastas solemn în biserică din Fabricul-Timișorilor.

Experiențele unui inventator român. Din București se scrie: Miercuri au avut loc pe lacul Teiului noi experiențe cu mașina inventată de d-l Petre Mihăilescu, care se poate aplica la orice bicicletă și cu ajutorul căreia se poate pluti pe apă. Încercările de ieri au avut ca scop principal să stabilească definitiv principiul plutirii și căma mașinei. Rezultatul a fost cu totul satisfăcător. De aci încolo inventatorul lucrează pentru a obține, ca în-

treaga mașină să nu aibă mai mult decât 12 chilograme greutate și să-i simplifice cu totul întrebuințarea.

Aducerea electricității din Sinaia la Brașov. Cu privire la știrea publicată de mai multe ziare, că orașul Brașov a încheiat un contract cu stabilimentul electric din Sinaia, »Keleti Értesítő« este autorizat să declare, că nu se poate vorbi de încheierea unui contract, ca fapt împlinit, de oare-ce toată chestiunea se află de abia în stadiul unor tratări, cari sunt în curgere între forurile interesate.

Progresele aviației. Aviatorul francez Colliex a făcut experiențe dintre cele mai reușite cu biplanul Voisin, provăzută cu flotori. Aparatul, pe bordul căruia luase loc constructorul său d-l Gabriel Voisin, s-a coborât în mai multe rânduri pe Sena, de unde a plecat ca să evolueze prin împrejurimi. E întâia oară, că un hidroaeroplan a reușit, cu două persoane, să se coboare pe apă și să se ridice de pe apă. Experiențele, de care e vorba s-au făcut cu aeroplanul »Canard«, sistemul inventat de prințul Bibescu.

Dela Academia română. Sesiunea de toamnă a Academiei române se va deschide în ziua de Vineri, 2 Sept. v.

Moartea unui principe. Principele Henric XVIII de Reuss, ramura mezină, a murit de apoplexie alaltăieri în tren între Schweinfurt și Würzburg.

Turburările greviste din Anglia. Împiegații căilor ferate au remis alaltăieri direcțiilor respective un memoriu, cerând să li-se răspundă în termen de 24 oare. Direcțiile căilor ferate au răspuns împiegaților, că nu vor să trateze cu dânsii. În urma acestui răspuns se așteaptă proclamarea grevei a 360.000 împiegați ai căilor ferate. Direcțiile căilor ferate publică un comunicat, prin care se anunță, că merul trenurilor nu mai e valabil. În fiecare stație se va așia un tablou provizoriu relativ la trenurile a căror circulație n-a fost oprită. Direcțiile căilor ferate au cerut trupe pentru paza stațiilor și liniilor ferate.

Aviz. Membrii români ai congregațiunii comitatului Târnavei mici sunt rugați a se prezenta în număr complet la ședința comitatului, care se va ținea în 21 l. c. la oarele 10 a. m. Prezidiul partidului național român din comitat: *Simon Căluțiu* m. p. prezident. *Dr. Romul Boila* m. p. secretar.

O nouă victimă a aviației. Din Chicago se telegrafiază, că aviatorul Badger a căzut din aeroplan rămânând mort pe loc.

Târgul de vite în Sebeșul săsesc se va ținea în zilele de 21, 22 și 23 August n., iar târgul de mărfuri în 24 Aug.

Aviz. La apeductul orașenesc e de ocupat un post de îngrijitor al măsurătorilor de apă, care eventual să se priceapă a ținea în bună stare și oroloagele orașului. Petenții (mehanici sau orologeri) au să-și prezenteze petițiile la Magistratul orașului Brașov până la 20 Sept. 1911. Amănunte la administrația apeductului orașenesc.

Local de întâlnire pentru Românii din Brașov este restaurantul *Suciu*, aflător în cel mai frumos loc al Brașovului, pe promenada de jos, lângă stațiunea tramvaiului. Aviz Românilor călători prin Brașov.

Restaurantul *Suciu* are o bucătărie excelentă și beuturile cele mai bune și cu prețuri ieftine.

În fiecare seară cântă un taraf de lăutar.

Caut un candidat de avocat cu praxă bună. *Dr. A. Morariu*, Elisabetopol (Erzsébetváros).

Un scriitor de avocat cu praxă bună, pe lângă condițiuni favorabile află aplicare imediat în cancelaria subscrișului, *Dr. Dionisie Roman*, avocat în Mediaș (Medgyes).

Aviz amatorilor de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și voiaj recunoscute ca escelente, aparat moment portative neîntrecute precum și tôte articolele necesare la fotografie, se capătă la firma, *A. Moll* k. u. k. Hof-lieferant, Wien Ia Tuchlauben 9. Manufactura fotografică fondată 1854. La cerere se trimite catalog ilustrat cu prețuri.

Recomandăm magazinul nostru ca cel mai etfin și mai solid; avem toate obiectele de modă pentru dame și domni, pregătim costume în timpul cel mai scurt. Cel mai mare asortiment în *lingerie* și *confețiune*. — *Frații Simay*.

Bibliografie.

Noutate literară. A apărut: »*Blajul*«, scurte notițe informative de profesorul Dr. Ioan Rațiu (Brașov 1911, 88° pag. 8°). Interesanta broșură ne redă, în imagini scurte, trecutul și prezentul acestui vechiu centru de cultură românească, care mai bine de un veac și jumătate răspândește raze de lumină în întreg poporul românesc. Scrisă din privilegiul adunării generale jubulare a Asociațiunii, ce se va ținea în curând la Blaj, ea poate servi de bună călăuză tuturor, mai ales aceluia, cari cunosc mai puțin trecutul și însemnătatea Blajului. Comande se pot face în Blaj, la librăria seminarială, la redacția »Unirii« și la autorul. Prețul 80 bani + porto.

— Au apărut Nrii 9—10 din *Revista politică și literară*, a cărei director este d-l Aurel Ciato, cu următorul sumar:

Aurel Ciato: N. Iorga. — P. Papazissu: Dil-Cadina (poezie). — M. Străjanu: Rolul entuziasmului în crearea operelor de artă și literatură și a faptelor mari. — N. Dumbrăveanu: Cântec (poezie). — Em. Grigorovitz: Negru Vodă. — Oct. Lupeanu-Rusmin: În asfințit (poezie). — Iunior: Statul de Oppenheimer. — T. Raica: Lângă (filologie). — Dacă privesc... (poezie). — Corneliu Moldovan: Însemnările unui artist. — P. Papazissu: Scrisoare. — I. Baptist: Fragmente. — Iunior: Din învățăturile economice ale scriitorilor bisericesti din veacurile prime (Economie națională). — Delavrancea: Lucașăru. — P. Papazissu: De dragul lor (poezie). — A. C.: † Ioan Adam. — L. R.: Cronică literară (Em. Grigorovitz). — Cum a fost odată. — Cărți și reviste. — Redacțional.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 18 Aug. Șoția împiegatului poștal Zursioi s'a îmbolnăvit prezentând simptome suspecte de holeră. Bolnava a fost transportată la spital. 9 persoane din anturajul bolnavei au fost izolate.

Constantinopol, 18 Aug. Eri s'au constatat aci 70 cazuri de holeră, din care 23 au fost mortale; s'au produs 31 de decese care proveneau din cazuri anterioare.

Londra, 18 August. Lipsa de alimente a început să se resimtă. La Liverpool prețurile alimentelor sunt în continuă urcare. Toate cafenelele și restaurantele sunt închise. La Cardiff sunt iminente excese grave. Marinarii negri se pregătesc de a se răzbuna pentru brutalitățile poliției. La Liverpool desordinele continuă.

Londra, 18 Aug. Stațiunea militară din Aldershot a făcut toate pregătirile necesare spre a asigura exploatarea căilor ferate în caz de grevă. 25.000 oameni sunt gata a porni pe linii în câteva oare. Pregătiri analoage se fac în întreaga Anglie.

În camera Comunelor, Lloyd George a înștiințat, că ministrul comerțului a negociat cu delegații companiilor de cale ferată și cu împiegații greviști invitându-i la o nouă conferință. Se crede că de astădată conflictul va putea fi aplanat.

Proprietară:

Văd. Elena Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor resp. Ioan Spudercu

Városmajor - Sanatorium și „Hydrotherapie“

26 odăi aranjate cel mai modern; Supraveghere medicală constantă.

Telefon 88—99.

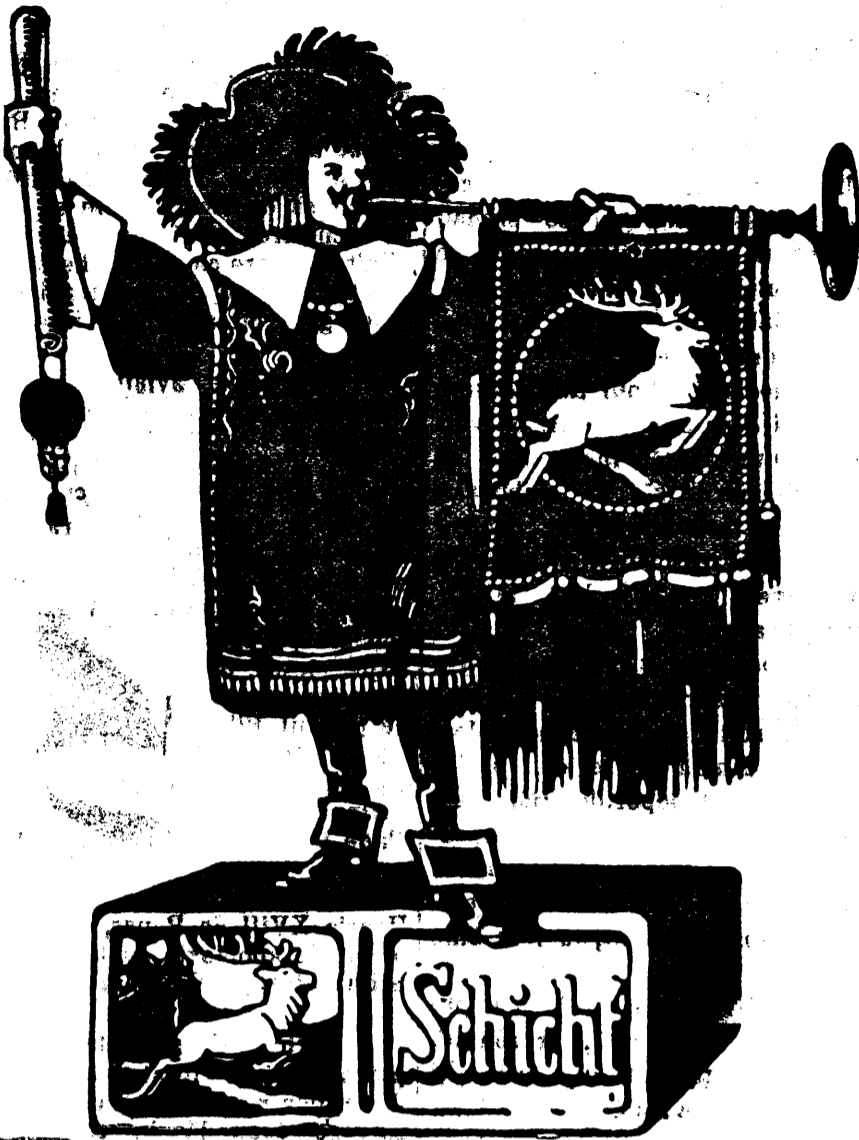
Birou central, stabiliment medical, Ferencz körút 29 n. a. 8—9; d. a. 3—5.

Director, șef.
Dr. Cosmutza.

Explicație

pentru ce Săpunul Schicht după metoda de spălat următoare, dă cel mai bun rezultat:

1. SĂPUNUL SCHICHT este cel mai bun din săpunuri.
2. Este spornic, de aceea cel mai ieftin.
3. Curățenia se garantează cu 25 000. cor.
4. Este moale și conservă textura.
5. Solubil, spală murdăria.
6. Se poate spăla și cu apa rece. Rufe de lână nu se strimțează.
7. O săpuneală cu Săpun Schicht face cât 3 Săpunele ou săpun obicinuit.
8. Cu SĂPUN SCHICHT se economisește timp, osteneală și bani.
9. Albește rufe.
10. Metoda producției este de tot specială. Se folosesc numai cele bune materiale brute.
11. Experiențe de mulți ani se valorează la producere.
12. Aplicând invențiile cele mai nouă, se lucrează neîntrerupt la perfecționare. Aceste au valoare și pentru „EXTRACT DE SPĂLAT LAUDA FEMEII“.

Publicație

Cine vrea să economisească bani, timp și lucru întrebuințeze următoarea metodă de spălat: Inmuiatu rufelor: Apă numai atât cât să le acopere, atât extract de spălat „Lauda femeii“ până ce se face zoale” Rămân inmuiate peste noapte.

Spălatul ca atare nu recere multă osteneală, dacă să folosește SĂPUN SCHICHT marca CERBUL Toată murdăria este disolvată cu EXTRACTUL LAUDA FEMEII, rufe trebuie clătite cu zoale de Săpun Schicht. Rufe nu trebuie frecate. Pete învechite se îndepărtează ușor dacă se freacă rufe pe amândouă părțile cu Săpun Schicht, și după aceea rămân rufele o cară înfășurate, atunci toată murdăria se spală.

In apa fiartă se pune puțin Săpun Schicht sau Extract de spălat „Lauda Femeii“. Important este ca rufe după spălat să se clătească cu apă abondentă, până ce apa rămâne curată.

Nr. 14074/911.

Publicațiune!

Proiectul de buget pe anul 1912 referitor la Venitele și Spesele comunei orașenești Brassó împreună cu documentele de probațiune și cu propunerea comisiunii economice — financiare către reprezentanță — se află depus în localitatea contabilității orașenești Strada Porții 63 pe termen de 15 zile adică de la 16—30 August 1911; în aceste zile și anume în oarele de oficiu de la 8—12 oare a. m. tot contribuabilul poate ceti aci acest proiect de buget iară eventualele sale observări le poate prezenta la Magistrat în scris până la 30 August 1911.

Vezi § 125 a legii XXII din 1886.

Brassó în 14 August 1911.

1552 1—1 Magistratul orașenesesc.

In o comună fruntașă românească din Bănat, pentru creșterea și instruarea în limba română a unei fete de 7 ani, să caută o învățătoare diplomată. Condițiuni favorabile. Pe lângă salariu convenabil, va avea completă întreținere. Comuna e situată între două orașe, având gară în loc.

Cele ce să interesează, au a să adresa administrației „Gazeta Transilvania“.

Anunț de cantor.

Un tânăr calificat de cantor, de religia gr. cat. caută un post de cantor.

Reflecțanții să se adreseze la Alecsiu Sabadus în Batis, u. p. Reteș comitatul Szolnok Doboka.

1546, 1—8.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1910		1911	
31 Iulie		23 Iulie	30 Iulie
A c t i v :			
136.784,601	96439101 Reser. metal. aur 122458832	173.435,130	173.301,832
597,597	40345500 „ Trate aur 50.843,000	748,979	707,958
81.327,595	Argint și diverse monede	93.693,059	104.956,930
30.248,142	Portofoliu Român și străin	21.386,989	20.779,814
11.999,924	*Impr. pe efec. publice 8.095,300	11.999,611	11.999,611
14.720,535	„ „ „ in cont-curent 12684547	17.756,077	17.756,077
3.107,121	Efectele Capital. Social	4.275,121	4.275,121
6.001,378	Efectele fondului de rezervă	6.031,720	6.031,720
713,911	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	741,556	741,627
165,962	Imobile	165,255	180,250
116.217,320	Mobilier și Mașini de Imprimerie	116.478,927	117.617,302
32.470,089	Cheltuieli de Administrațiune	24.389,044	28.142,665
58.313 988	Depozite libere	73.768,078	75 311,708
492.668,162	Conturi curente	544.869,546	561.802,615
	Conturi de valori		
P a s i v :			
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
28.421,362	Fond de rezervă	30.437,233	30.437,233
4.248,750	Fondul amortis. imob. și material	4.529,588	4.529,588
299.209,260	Bilete de Bancă în circulațiune	354.132,030	369.697,810
2.341,543	Profit și Pierdere	2.446,952	2.446,952
384,543	Dobânzi și beneficii diverse	260,739	343,888
116.217,320	Depozite de retras	116.478,927	117.617,302
29.845,382	Conturi diverse sold	24.584 077	24.729,842
492.668,162	Scomptul 5%	544.869,546	561.802,615
	* Dobânda 5 1/2%		

Praturile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai celebres la stomac și pântec, în contra căreilor și acrolei la stomac, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite boale femeiesci a luat acest medicament de casă o răsoandire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coroane 2— Falsificațiile se vor urmări ne cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provădute cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de recéală. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea națională a pelei, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucați cor. —40 b Cinci bucați cor. 1.80

— Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. —

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. furnisur al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează dinle prin rambursă postală —

La deposite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apă rare a lui A. MOLL.

eposit în Brașov: Victor Both, farmacist.

Arsenalul de construcții, București.

4165/25 Iul. 1911.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința amatorilor, că în ziua de 19 August 1911, oarele 9 dimineața, se va ține licitație publică în localul acestui stabiliment, pentru aprovizionarea cu următoarele serii de materiale:

Seria I-a.
2000 buc. lame de săbii de Crvalerie de calitate superioară.
3800 buc. lame de săbii de Artilerie de calitate superioară.

Seria II-a.
5916 buc. mânere de ebonită.

Seria III-a.
7080 kgr. tablă de oțel diferite calități și dimensiuni.
75 kgr. tablă de fier.
1910 kgr. oțel diferite calități și dimensiuni.

345. kgr. sârmă de fier diferite dimensiuni.
170 kgr. sârmă de alamă; toate pentru teci de săbii și monturele lor.

Condițiunile calitative ce trebuie să îndeplinească furnitura precum și acelea în care se va ține licitația, se pot vedea la Arsenalul de Construcții al Armatei din București-Seful secției 2 C. A.

Apă de cură și răcoritoare de Borsck

regina apelor minerale cu acid carbonic.

Apă de izvor de Előpatak vindecă cu siguranță boalele de stomac, răunchi, splină, ficat și fiere.

Isvorn Matild din Bodok cea mai curată și mai prețioasă apă acidă.

Apă sărată de Stolca. Apă de cură specială pentru diabetici.

Deposit principal la firma Theil L. & E. O. comercianți de ape minerale. Telefon 364.

AVIS.

Se primesc imediat 2 ucenici la măcelăria d-lui Vasile Oltean, măcelar, Brașov târgul Cailor Nr. 12,